

Toxikománie

Z. Rozkydal

Toxikománie

Drogová závislost, závislost na psychotropních látkách

Přírodní drogy: marihuana, hašiš

Syntetické drogy: pervitin, extáze, alkohol,
benzodiazepiny, toluen

Drogy podle rizika vzniku závislosti

Drogy měkké (drogy s akceptovatelným rizikem)

káva, tabák, marihuana, alkohol
– rozhraní mezi skupinami

Drogy tvrdé (drogy s neakceptovatelným rizikem)

heroin, kokain, pervitin, extaze, LSD
Riziko vzniku závislosti je vysoké

Dělení

Konopné drogy: marihuana, hašiš

Opiáty: z nezralých makovic opiového máku – heroin, braun

Stimulační drogy: kokain, amfetamin (speed), pervitin, extáze

Halucinogeny: LSD, lysohlávka, meskalin

Psychotropní látky: rohypnol

Situace v ČR

1. Etanol

2. Nikotin

3. Léková a drogová závislost

4. Gambling

Psychická závislost

pocit uspokojení a touha opakovat použití drogy
k vyvolání příjemných zážitků a k odstranění dyskomfortu

Somatická závislost

stav adaptace na drogu
projevující se příznaky z vysazení a abstinčním syndromem

Abstinenční syndrom:

nepříjemné fyziologické změny při vynechání drogy

Stav tolerance:

situace, kdy je potřeba progresivního zvyšování dávek, aby bylo dosaženo stejného účinku jako na začátku

Intoxikace ethanolem:

1. stadium – excitační: 0,5 – 1 promile
ztráta zábran, euforie
zvýšené periferní prokrvení
2. stadium – hypnotické: 1–2 promile
poruchy koordinace a rovnováhy
dysártrie, smyslové poruchy
snížený práh vnímání bolesti
3. stadium – narkotické: 2 promile alkoholu a více
nauzea, zvracení, zmatenost
úpadek do bezvědomí
4. stadium – asfyktické: 3,5–5 promile
zástava dechu a oběhu, smrt

Další symptomy:

hypotermie

porucha koordinace pohybu, ataxie, dyzártrie

hypotenze, sopor a kóma

Kombinace s účinkem jiných drog nebo léku

Kombinace s kraniocerebrálním traumatem

Smrtelná dávka je individuální, 3,5–5 promile

První pomoc:

zabránit aspiraci zvratků
péče o nemocného v bezvědomí
kardiopulmonální resuscitace

Léčba:

udržet průchodnost dýchacích cest
zabránit aspiraci
výplach žaludku (do 1 hodiny), odsátí žaludečního obsahu
infuzní léčba (Ringer, glukóza)
Naloxon

Abstinenční příznaky:

třes, slabost, pocení, dyspepsie, vegetativní příznaky
strach, halucinace

Delirium tremens:

těžká forma abstinenceho syndromu

stav zmatenosti, úzkosti, děsivé sny, deprese
dezorientace, halucinace

tremor, ataxie, pocení, tachykardie, zvýšení teploty

Korsakovův syndrom: ztráta paměti, konfabulace

Léčba závislosti na alkohol:

hospitalizace v protialkoholních léčebnách

Závislost na opioidních látkách

Slabé opioidy:

kodein, tramadol, Valoron

Silné opioidy:

Morfin- vodné roztoky, sirupy, tablety, čípky

MST Continus, Fentanyl, Sufentanil

Pethidin (Dolsin), Dipidolor, Fortral

Opioidy transdermální (Durogesic)

Heroin, braun

Závislost na opioidní látce se vyvíjí poměrně brzy

Opioidy

Opium- extrakt z nezralých makovic máku setého
- papaver somniferum

Obsahuje alkaloidy- morphin

Další opioidy- kodein, pethidin, heroin

Produkce: Afganistán, Thaisko, Barma, Laos

Symptomy

Euforie, snížení práhu pro bolest, fantastické vidění,
extaze, pocit štěstí

Později – útlum dýchání, mióza

Somnolence, sopor, kóma

Otrava opioidy

Symptomy:

klasická triáda: útlum dýchání (bradypnoe s hlubokými nádechy)

kóma

mióza reagující na osvit

příznaky kardiovaskulární deprese, hypotenze, edém plic

zčervenání, svědění kůže, ospalost, potlačení kašlacího reflexu

První pomoc:

při vědomí - zabránit aspiraci

monitorace základních životních (tep, dech)

živočišné uhlí

pozor na poruchy srdečního rytmu.

Bez vědomí – péče o nemocného v bezvědomí, stabilizovaná poloha

Léčba:

intubace, umělá plicní ventilace

podání antidota – naloxon i.v.

Abstinenční symptomy:

touha po droze, zvýšení dechové frekvence
slzení, potivost, zívání, mydriáza, piloerekce
tremor, bolesti svalů, nechutenství

Komplikace:

infekční komplikace kolem vpichů
přenos chorob kontaminovanými jehlami (hepatitis, HIV)
pneumonie, plicní abscesy
arthritis, osteomyelitis obratlů
bakteriální meningitis, mozkové abscesy
lymfadenitis, lymfangoitis
polyneuropatie

Kratom

Mitragyna speciosa, strom, Indočína, jihovýchodní Asie

Ze sušených listů se získává kratom- opioid

Obsahuje alkaloidy- zvl. mitragynin a další

Účinek- stimulující, euforie, tlumí středně silnou bolest

Vedl. účinky- křeče, únava, deprese, bolest hlavy, průjem, nespavost

Může vzniknout psychická závislost

Heroin

Je to diacetylmorphin

Produkt z morfia

- ze všech drog nejnebezpečnější
- neuvěřitelně návykový
- smrtící droga

Dá se užívat per os, kouřit, šňupat, i.v, i.m.

Používání jedné injekční stříkačky

napomáhá šíření HIV a AIDS

Ke konci účinku heroinu trpí nevolností, křečemi a touží po další dávce

Konopí

Marihuana, hašiš

Vyvolává pocity nevyčerpatelnosti a otupuje bolesti

Může způsobit rakovinu plic a hrtanu

Marihuana

Suché květy a lístky *cannabis sativa* (konopí seté)

Obsahuje kanabinoidy

Různý obsah kanabinoidů

- 80 typů, Hlavní účinek má THC (tetrahydrokanabinoid)

Obvykle dávky obsahují více než 0,3 % of THC

Různá příprava a různá kvalita (Evropa, karibský, Afrika, Amerika, Indie (až 20 % of THC)

Užití: v cigaretách, dýmkách, žvýkání, mléko, olej, čaj

Symptomy:

Příjemný pocit na těle i duši, příjemné sny, smysl pro hudbu
euforie

Svalové spasmy, nereálné představy, nepříjemné pocity

Marihuana

Jen psychická závislost

Patří do skupiny měkkých drog

Osoba je schopna zastavit používání marihuany

Užívání marihuany nevede k fatálním koncům

První pomoc

Zastavit kouření

Čerstvý vzduch

Monitorace vitálních funkcí

Hašiš

Z květenství samičích rostlin konopí (*Cannabis sativa*)

Větší koncentrace THC

Cigarety, dýmky, žvýkání olej, čaj

Příjemné pocity sny, euforie, spasmy

První pomoc- zastavit kouření, čerstvý vzduch,
monitorace vitálních funkcí

,

Léčebné konopí nebo léčebná marihuana

Konopí a kanabinoidy jsou dostupné na lékařský předpis
Nedostatečnost klinických studií

Předběžné výsledky naznačují:

může mírnit nevolnost a zvracení vyvolané chemoterapií,
zvýšit chuť k jídlu u lidí s HIV / AIDS,
tlumit chronické bolesti a svalové křeče

Může léčit těžké formy epilepsie.

Léčebné konopí nebo léčebná marihuana

Způsoby podávání:

tobolky, pastilky, tinkтуры, transdermální náplast,
orální nebo dermální spreje,
potraviny z konopí
Vaporizace, kouření sušených bylin.

Syntetické kanabinoidy jako je dronabinol a nabilon,
jsou v některých zemích dostupné na předpis.

Léčebné konopí nebo léčebná marihuana

Dlouhodobé užívání zvyšuje riziko
mírných či závažných nežádoucích účinků:

- závratě, pocit únavy, zvracení a halucinace.
- problémy s pamětí a poznáváním,
- zvýšení rizika závislosti,
- propuknutí schizofrenie u mladých lidí

Kokain

Erythroxyton coca

Alkaloid

Stimulans, lokální anestetikum

Užívání:

Šňupání, kouření, žvýkání

Symptomy:

agitovanost, euforie, agresivita, halucinace

Dilatace zornic, bolesti hlavy

Vysoký tlak, tachykardie, arytmie

Halucinace, zvracení, paranoia

Svalové spasmy, třes, hypotermie

Riziko cévní mozkové příhody, rhabdomyolýzy

Bezvědomí

Dlouhodobé užívání kokainu způsobuje:

- značné potíže se srdcem
- žaludeční problémy (bolest břicha, zvracení)
- podrážděnost
- agresivitu

Silnější forma kokainu - crack

Je vysoce návykový a nebezpečný

Otrava amfetaminy

Nejčastěji jde o pervitin a extázi

Symptomy:

Extáze – nauzea, trismus a skřípění zubů
bolest svalů, pocení, tachykardie
ataxie, hyperpyrexie, kolaps, křeče
rabdomyolýza, akutní selhání ledvin

Pervitin – podobně,
později hypertermie, rabdomyolýza, šokový stav
multiorgánové selhání

Léčba: infuzní terapie k rehydrataci, chlazení těla
umělá plicní ventilace, tlumení křečí, podpora oběhu
léčba renálního selhání

Speed (amphetamin)

Zvyšuje tepovou frekvenci a tělesnou teplotu
odstraňuje potřebu spánku a jídla

Po speedu je živější, hovornější a komunikativnější

Může se cítit podrážděný a deprimovaný

LSD

Diethylamid kyseliny lysergové

LSD je halucinogen

Nemocný vidí to, co jiní nevidí a někdy si myslí, že umí létat

Při dlouhodobém užívání se halucinace mohou vracet řadu let poté, co začal brát LSD.

Závislost somatická je malá

Léčba toxikománie patří do specializovaných center